

La dièresi

La **dièresi** són dos punts que posem a sobre de la "i" i de la "u" i que serveix per mostrar tres coses diferents:

- 1- **Que la "i" o la "u" no formen diftong amb la vocal anterior.** Exemples:
Ra-ïm, pe-üc, cre-ï, ve-ïns, tra-ï-dor, es-pon-ta-en-ï-tat.
(busqueu-ne vosaltres sis exemples més)
- 2- **Per mostrar que una "i" intervocàlica no fa de consonant.**
o-be-ï-a, con-du-ï-a, (fixeu-vos que re-ia, no en porta)
(busqueu sis exemples de "i" intervocàlica, una amb dièresi i altres sense)
- 3- **Per mostrar en les síl·labes "güe", "güi", "qüe", "qüi" que cal pronunciar la "u".**
Pasqües, aigües.
(busqueu-ne sis exemples, alguns amb dièresi i d'altres sense)

Separeu en síl·labes i poseu dièresi quan calgui en les paraules següents:

constituissin   feina

Lluisa   veinat

pauta   trii

heroïna   trau

llengües   regues

babau   raim

conduissin   noi

situi   conduit

heroi   reduissin

pinguí   rigui

diurn   creia

Estalvi de la dièresi

Hi ha alguns casos en què no posem dièresi tot i que segons les normes se n'hauria de posar.

1. **Quan posem accent**
2. **En les terminacions de l'infinitiu, futur, condicional i gerundi**
3. **En les terminacions -isme, -ista, -us, -um.**
4. **Després dels prefixos re-, intra-, contra, -co, auto-**

D'acord amb les normes anteriors fixeuvos bé, separeu en síl·labes les paraules següents i classifiqueu-les d'acord amb els motius anteriors:

Veí, Lluís, Màrius, egoista, reimplantar, conduiré, conduint, europeista, produíeu, Pius, intrauterí, coincidència, agrairies, contraindicació, autoimplantar, conduiríem, linòleum, altruista, conduís, aquàrium, reunió.

Posa els accents i totes les dièresis que falten en el text següent:

En Raul, el cosí del meu veí Lluís, s'ha examinat del carnet de conduir quatre cops.

- La primera -em comenta ahir- no se que em va passar. Es cert que hi havia molt de transit i, de sobte, un transeunt se'm creua per davant i va venir d'un pel que no l'atropello. En el segon examen, la questio va ser diferent, perque em vaig saltar un semafor quan conduia per la cruïlla que hi ha entre el carrer del Marques de Cruilles i Valencia. El següent examen no el vaig aprovar perque, quan anavem a introduir-nos pels tunels del Tibidabo se m'oblida d'encendre els llums de posicio i, a mes a mes, no vaig recordar de posar l'intermitent quan avançarem un camio que, per cert, conduia l'Eloisa, una done suissa que vaig coneixer a Odena. L'ultima vegada, i quan penso el que va ocorrer en aquella ocasio si que em fa rabia, la rao per la qual em suspengueren va ser que l'examinador em va dir que gressim per la dreta, pero jo vaig veure la meva veina Eulalia -aquella que estudiava Ciències Físiques a Berlin- que anava per l'esquerra i, mentre la mirava de reüll, em vaig equivocar de direccio.

En Raul em deia tambe que ara l'esta preparant el seu germa Ramon:

- Li estic molt agrait, a en Ramon, perque te molta paciència amb mi i, si no passa res, gracies a ell m'examinare dema de bon mati. Confio que ara aprovare, perque se que

l'examen no es difícil i que només he de posar molta atenció al que faig quan estic conduint.

La "i" i la "u" consonàntiques

La "i" i la "u" fan de consonant a principi de paraula i en posició intervocàlica, per tant formen síl·laba amb la vocal posterior.

No-ia, ca-uen, io-de.

Busca'n sis exemples més:

Escriu correctament aquelles paraules que hagin de dur dièresi .

1. Aquestes questions són ambigües.
2. Ja no hi ha la quantitat de pingüins que hi havia.
3. Vam visitar l'aqüeducte que portava les aigües a la ciutat.
4. Hi ha una nova emissora de freqüència modulada
5. Té un paraigua nou i està més content que unes pasques.
6. El vi és aigualit: llença'l a l'aiguera.
7. La pujada de les aigües pot portar conseqüències greus.
8. Que porten dièresi, lingüística i llengueta?
9. Quan comença la pel·lícula següent?

ACCENTUACIÓ I DIÈRESI

Escriu els mots amb els accents o dièresis que calgui.

1. La conversa era molt fluida i sorgia amb força espontaneïtat.
2. En Lluís fa un programa diürn de radio amb molt d'èxit.
3. No t'estudiïs la dièresi que es més fàcil que en frances.
4. En Xavier i la Mònica no tenen oïda per a la música rítmica.
5. La ingenuïtat de la gent permetia la continuïtat del govern.
6. L'aïllament de Sèrbia tampoc no ajuda gaire Bòsnia.
7. L'egoisme de cadascu produïa aquella situació.

Escriviu els mots amb els accents i dièresis que calgui. Si la paraula va en majúscula, cal conservar la majúscula.

1. L'empresari arruïnat se suïcida el mes passat.
2. Diuen que encara reduiran mes els pressupostos.
3. Coïa la verdura amb aigua mineral.
4. La Silvia traduïa del basc al català.
5. La Mediterrània se'ns mor de brutícia.
6. Era la cruïlla mes perillosa de tot el veïnat.
7. El contraban de cocaïna es permes.

Col·loqueu tots els accents i les dièresis que calgui.

1. No et refiis dels estudis sobre epidèmies endèmiques.
2. El xofer, airat com un posseït, va atacar la cuinera.
3. A Gràcia han construït un polígon esportiu de forma romboidal.
4. A veure si l'àvia apren a fer aquest plat de cloïsses amb raim.
5. En agraïment al professor de lingüística que fortuïtament em va ajudar.
6. No renunciïis a res o aixecaras suspicàcies.
7. Per quin motiu protegieu les mercaderies amb aquest aïllant?
8. No t'enrabiïis tant amb la veïna encara que sigui posseïdora d'un decim premiat.

Escriu els accents i les dièresis que manquen en aquest text.

El 80 per cent de les llengües del món són parlades per menys de 100.000 persones, segons la UNESCO

23/02/2003 CATALUNYA.- BARCELONA, 23 (EUROPA PRESS)

El 80 per cent de les llengües del món són parlades per menys de 100.000 persones, segons dades de la UNESCO. Si s'uneix aquesta xifra a la que anuncia que el 90 per cent de les llengües desapareixerà a al llarg del segle XXI, cap pensar que la diversitat lingüística en el món està ferida de mort.

En una entrevista concedida a Europa Press, la professora de Lingüística a la Universitat de Barcelona, Carme Junyent, assegura la situació de les llengües en el món és "preocupant". Segons afirma, "les facilitats de comunicació i desplaçament han fet que, un fenomen que ja tenia efectes multiplicadors, s'hagi accelerat", cosa que ha provocat "la reducció dràstica de les llengües en tan poc temps". La gran quantitat d'idiomes que han desaparegut -la meitat des del segle XV, segons la UNESCO-- i les conseqüències que aquest fet ha tingut en les seves respectives comunitats parlants, són l'argument més contundent a favor de la preservació de la diversitat lingüística.

Font: www.vilaweb.com